

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
OBECNÁ ČÁST	8
I. ORGANISMY A SPOLEČENSTVA V KRAJINĚ	8
I.1. Co to jsou biotopy	8
I.2. Co určuje, které organismy na daných biotopech najdeme	9
II. POSTAVENÍ ČESKÝCH ZEMÍ V RÁMCI EVROPY A SVĚTA	11
II.1. Obecné rysy přírody ČR	12
II.2. Poloha ČR	13
II.3. Geologie	15
II.4. Reliéf	18
II.5. Klíma	19
III. HISTORIE STŘEDOEVROPSKÉ PŘÍRODY A KRAJINY	21
III.1. Jak je stará naše příroda?	21
III.2. Uzlové body v holocénní historii naší vegetace:	21
SPECIÁLNÍ ČÁST – charakteristika jednotlivých biotopů	25
1. SKÁLY, SUTĚ, JESKYNĚ	25
1.1. Skály	25
1.2. Sutě	28
1.3. Jeskynní biotopy	30
1.4. Přískovcová skalní města	31
2. SUCHÉ BEZLESE BИOTOPY	34
2.1. Struktura přirozených lokalit	36
2.2. Primární a sekundární bezleší	37
2.3. Typy primárního bezleší na suchých stanovištích	40
2.4. Fauna xerothermních biotopů	41
3. RYBNÍKY A TŮNĚ	41
3.1. Co ovlivňuje množství a diverzitu organismů ve vodních nádržích	42
3.2. Rozmanitost a zvláštnosti fauny stojatých vod	45
3.3. Obratlovci stojatých vod	47
3.4. Vývoj a management nádrží	47
4. TEKOUČÍ VODY	48
4.1. Řeky s hloubkovou erozí	49
4.2. Řeky s boční erozí	52
4.3. Řeky s větvením koryta	56
5. MOKŘADY V UŽŠÍM SLOVA SMYSLU	56
5.1. Ombrotrofní rašeliniště – vrchoviště	57
5.2. Minerotrofní (tzv. přechodová) rašeliniště	57
5.3. Slatiny	58
5.4. Travertiny	59
5.5. Eutrofní mokřady	59
5.6. Slaniska	59

6. HORY	60
6.1. Vybavení k životu na horách	61
6.2. Severské druhy: tuláci a pozůstalí	61
6.3. Následky izolovanosti hor	62
6.4. Zdroje diverzity horské přírody	63
6.5. Anemo-orografické systémy	63
6.6. Člověk na horách	66
7. LESY	67
7.1. Jak funguje přirozený les	67
7.2. Přízemní patro lesa	68
7.3. Role živočichů	68
7.4. Kalamity a dynamika smrčín	70
7.5. Rozmanitost našich lesů	72
8. TRADIČNÍ KULTURNÍ KRAJINA S PŘEVAHOU ZEMĚDĚLSTVÍ	74
8.1. Kulturní step	75
8.2. Struktura tradiční kulturní krajiny	75
8.3. Vesnice a její biotopy	76
8.4. Louky	78
8.5. Biotopy polí	79
9. MODERNÍ PRŮMYSLOVÁ KRAJINA	81
9.1. Biotopy lidských sídel	84
9.2. Synantropizace a synurbizace u obratlovců	85
9.3. Lidská obydlení jako jeskyně	86
9.4. Zánik české krajiny?	87
ZÁKLADNÍ POJMY	89
DOPORUČENÁ LITERATURA	91
ORGANISMY ZMÍNĚNÉ V TEXTU	92